

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, výroční zpráva z hlediska historie střediska ekologické výchovy má v roce 2020 devatenáct narozeniny. Nejsou to kulatiny, ale je to důkaz, že DIVIZNA zaujímá v této oblasti významný časový úsek, který by se dal přirovnat ke vstupu do dospělosti v lidském věku. „Maturant“ má za sebou porodní bolesti, dětské nemoci i období hledání a nalezení šťastné symbiózy se zoologickou zahradou. To, že je DIVIZNA dospělá, neznamená, že usne na vavřínech uchválená zájmem škol i vesměs kladným hodnocením pedagogů.

Změna je život! Tak nějak by mohlo vypadat motto pro tento rok, neboť po letech „klidných vod“, kdy kromě mateřské dovolené zůstávala diviznovská sestava lektorek a lektorů prakticky neměnná, došlo k výrazné změně osazenstva. Odešli tři lektorky a nastoupili dva lektori, takže poprvé v její historii tvoří zastoupení mužů a žen téměř vyrovnané skóre. Na začátku nového kalendářního roku to vypadalo jako skvělá možnost výzvy, zkusit některé zaběhnuté věci prezentovat jinak. Nabízelo se dobrodružství, pro které nám na DIVIZNĚ nechybí odvaha, ale pak přišla první koronavirová krize, která zavřela zoo i všechny školy a znemožnila nejen výuku programů, ale i pořádání všech dalších akcí. V jarních měsících, které jsou pro obsazenost DIVIZNY stěžejní, tak zela prázdnotou a čísla návštěvnosti šla dolů. S rukama v klíně tu však nikdo neseděl! Využili jsme nepřítomnost dětí a vytvořili zcela nové výukové programy, které se objevily v nabídce služeb pro školní rok 2020/2021. Mezi ně patří například Zvířetka pro žáky druhého stupně a 7 divů zoo pro stupeň první. Oba programy probíhají v areálu zoologické zahrady a jejich cílem je představit zoo jako místo k zajímavé formě výuky od biologie po matematiku. S nadějí a velkou chutí jsme začali nový školní rok, který poznamenala druhá vlna koronavirové krize, a do prosince 2020 stačil proběhnout jen zlomek programů. Nastal nouzový stav, kdy nikdo nevěděl, jak dlouho potrvá. Bylo to opět období neveselé, které ale nabízelo prostor pro sebevzdělávání a zkrášlování prostředí. A tak u DIVIZNY zářil nový plot, který spolu s lektory vyhlíželi žáky, studenty i učitele v roce 2021.

Za SEV DIVIZNA
Zuzana Šafaříková

Kdo jsme?
SEV DIVIZNA je denní specializované pracoviště na podporu a realizaci environmentální výchovy a v této oblasti poskytuje následující služby:

- realizuje ekologické výukové programy pro děti z mateřských škol, žáky základních a středních škol. Výukové programy vedou zkušení a odborně zdatní lektori:
  - používáme interaktivní formy a metody
  - preferujeme kontakt s přírodou a výchovu prožitkem
  - reagujeme na aktuální témata
  - pomáháme školám v realizaci průřezového tématu RVP – environmentální výchova
- pořádá odborné semináře, exkurze či dílny pro studenty pedagogických fakult, pedagogické pracovníky, vedoucí dětských kroužků a oddílů, širokou veřejnost atp.
- realizuje výukové aktivity v areálu Zoo Liberec (výukové programy, komentované prohlídky...)
- realizuje osvětové akce pro širokou veřejnost
- zajišťuje metodickou pomoc koordinátorům EVVO na školách, metodickou pomoc pro zpracování ŠVP
- zpřístupňuje knihovnu publikací k ekologické výchově a půjčuje netradiční výukové pomůcky
- komunikuje s ostatními organizacemi realizujícími EVVO v regionu i po celé republice
- spolupracuje s ostatními zoologickými zahradami v oblasti vzdělávacích aktivit (metodika, inspirace, profesní růst...)
- koordinuje síť škol v Libereckém kraji se zájmem o ekologickou výchovu (M.R.K.E.V., Ekoškola, ŠUŽ)

Poslání SEV DIVIZNA

SEV DIVIZNA svými aktivitami prostřednictvím environmentální výchovy podporuje a rozvíjí zodpovědnější chování lidí vůči všemu živému i neživému, tradicím, přírodě, krajině i planetě.

Jaké je naše pojetí environmentální výchovy?

Environmentální výchova vede ke kladnému vztahu k přírodě, k respektování přírodní a kulturní pestrosti a posiluje souměřitelnost s celkem. Člověk chápe důsledky svého chování, přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí a jedná dle zásad uvědomělé skromnosti.

SEV DIVIZNA pro veřejnost

Každoročně se v této rubrice objevují tradiční akce jako je například Den Země nebo Mezinárodní den zvířat a zároveň nové, na kterých se DIVIZNA spolupodílí jako organizátor. Jinak tomu ovšem bylo v roce 2020. Obě covidové krize způsobily nejen stop stav akcím pro veřejnost či přímo pro školy, ale Zoologická zahrada Liberec, včetně DIVIZNY, Lidových sadů i Centra pro zvířata v nouzi, musela fungovat v nouzovém režimu. Opatření nařízená vládou sice zastavila chod střediska ekologické výchovy, ale nezastavila plány na rok další. Naším pochopitelným přáním je zrealizovat je v nadcházející sezóně.

Prohlídky Zoo Liberec s průvodcem

V létě, kdy pandemie povolila, jsme veřejnosti nabídli novou službu. Pod vedením odborného průvodce mohli návštěvníci absolvovat komentovanou prohlídku a ptát se na vše, co je o chovaných druzích i obecně o Zoo Liberec zajímavá. Společně s marketingovým oddělením jsme takto provedli 254 nadšených zájemců.

SEV DIVIZNA pro školní kolektivy – ekologické výukové programy a jiné výukové aktivity

Náš lektorský tým nabízí mateřským, základním a středním školám širokou nabídku ekologických výukových programů, které mají podobu dvou až tříhodinových bloků či půldenních exkurzí, a výukové aktivity v areálu Zoo Liberec. Všechny ekologické výukové programy a výukové aktivity se dotýkají průřezového tématu Environmentální výchova (v některých případech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, popřípadě Osobnostní a sociální výchova) a reagují tak na platné RVP. V roce 2020 jsme připravili několik novinek a několik drobných úprav stávajících programů. EVP Ptačí svět nově nabízíme po celý školní rok a EVP Voda, klima a zvířata lze objednat i pro 9. třídu. Pro 1. – 2. ročník středních škol jsme rozšířili ekologický výukový program Pochybné suvenýry aneb zločiny v divočině. Z novinek se v nabídce objevila terénní exkurze Na čísařské stezce určená pro 1. i 2. stupeň ZŠ a nové výukové programy v areálu zoo Zvířetka pro 6. – 7. třídu a 7 divů zoo pro 4. – 5. třídu.

Zvhlédem k jarní a podzimní uzavírce zoologické zahrady i většiny škol dle vládního nařízení v souvislosti s opatřeními proti nákaze SARS-CoV-2 nemohla být velká část objednaných programů realizována. Celkem se tedy uskutečnilo pouze 132 programů, kterých se zúčastnilo 2469 dětí, 52 % programů proběhlo v terénu. Celkem bylo odučeno 344,5 hodin.

	MŠ	ZŠ	SŠ
počet programů	21	110	1
počet účastníků	409	2034	26

SEV DIVIZNA pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogické fakulty a další zájemce

V roce 2020 naplánovalo SEV DIVIZNA celkem 15 vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogických fakult, pracovníky školských zařízení a středisek ekologické výchovy, vedoucí zájmových kroužků i další zájemce z řad veřejnosti. V únoru jsme zrealizovali 1 přednášku, 1 metodický seminář a další akce byly zrušeny vládním nařízením v souvislosti s opatřeními proti nákaze SARS-CoV-2. Po uvolnění situace jsme v srpnu a září zrealizovali ještě dva semináře na téma výuky a aktivit ve školních zahradách. Zhoršená epidemiologická situace nám opět neumožnila uskutečnit další akce. Z těchto důvodů jsme zrealizovali pouze 4 výukové semináře, které navštívilo celkem 73 účastníků – 56 pedagogů a 17 lektorů nebo ostatních pracovníků ve školství. Neuskutečněné akce máme nasmulované a hned, jak to situace umožní, je začneme realizovat.

Finanční zpráva SEV DIVIZNA za rok 2020

Celkové neinvestiční výdaje/náklady	4 602 247,16 Kč
Příjmy/výnosy z vlastní činnosti – celkem	207 951,68 Kč
Dotace, příspěvky, dary – celkem	4 399 835,55 Kč
Příjmy/výnosy – celkem	4 607 78,23 Kč

Personální zajištění

Dědková Lenka
Havle Leoš
Hnídová Petra - MD
Hudcová Alice
Kočí Aleš
Nováková Miroslava
Plener Tomáš
Řepík Michal
Šafaříková Zuzana
Štajnerová Eva
Štangler Kateřina

Poděkování patří všem, kteří se podíleli na realizaci našich akcí. Zvláště děkujeme kolegům a dobrovolníkům ze Zoo Liberec za všestrannou pomoc a podporu.

SEV DIVIZNA
Městské středisko ekologické výchovy při Zoo Liberec
Javorová 33
460 01 Liberec 1
Telefon: 487 377 146 nebo 482 712 982
www.divizna.eu www.zooliberec.cz

Foto: archiv SEV DIVIZNA
Vytřeno na recyklovaném papíru.

Celostátní program M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy)
V rámci programu M.R.K.E.V., který na celonárodní úrovni finančně podporuje Ministerstvo životního prostředí, funguje síť škol s hlubším zájmem o rozšíření svých aktivit v environmentální výchově. V Libereckém kraji tento program koordinuje SEV DIVIZNA a v současné době je do něj zapojeno na 675 škol z celé České republiky, z toho 62 škol je z Libereckého kraje. Zapojené školy mají možnost využít cenné služby, např. pravidelnou rozesílku časopisu pro ekogratnost Bedník, zasílání informací a materiálů o environmentální výchově, trvalý přístup do elektronického archivu Bedníku či k aktuálním publikacím a pomůckám. Školy jsou informovány nejen o akcích zaměřených na ekologii v regionu, ale i o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a financování rozvoje ekologické výchovy. Program M.R.K.E.V. dlouhodobě podporuje Liberecký kraj.

Specializační studium pro školní koordinátory EVVO

V roce 2020 pokračovalo specializační studium pro školní koordinátory EVVO v regionu NUTSII Severovýchod (v Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém kraji), které bylo zahájeno v srpnu 2019. Specializační studium probíhá na základě vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariéřním systému pedagogických pracovníků a naplňuje krajské koncepty EVVO. Studium společně připravily a realizují SEV DIVIZNA (Liberecký kraj), Ekocentrum PALETA (Pardubický kraj) a Středisko ekologické výchovy SEVER (Královéhradecký kraj). Tato střediska se systematicky a dlouhodobě zabývají vzděláváním pedagogů v oblasti EVVO. Studium ukončilo v srpnu 2020 dvacet pedagogů, kteří celkem absolvovali 250 hodin přímé výuky. Studium našich pedagogů dlouhodobě podporuje Liberecký kraj.

SEV DIVIZNA
výroční zpráva 2020

